

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXI. S. Thomas Apostolus. Beati, qui non viderunt, & crediderunt. Joan. 20.
v. 29.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

19. v. 17. & si Christus fuit Salvator, id habuit non solum à Natura Divina, sed & Humana, quæ illi tribuit, ut posset tanquam Caput nostrum in nos transfundere salutem eo modo, quo Adamus tanquam Caput nostrum in nos transfudit perditionem. Tu, dum cum recipis ut Salvatorem, meritò illum reverearis, illi gratias agas, illum aures. Sed dum recipis ut Justum, etiam imiteris. imò quidni etiam imiteris ut Salvatorem, si tantum tibi concessum est? Verùm nota, prius consecutum gloriam Justi, deinde Salvatoris, & tu prius istam postulas, tum illam?

4. Considera, quanta sit salus, quam hic Salvator allaturus venit. tanta est, quanta sunt mala, à quibus es liberandus. Ista ad duo capita referuntur, Culpæ, & Pœnæ. Sed quis explicet, quot in utraque hac Specie infausta individua contineantur? Ipse cogita, & vide, an cogitando possis assequi, & singula percellere. & tamen ab his omnibus germen tam salubre te liberabit. *Suscitabo eis germen nominatum*, hoc est, tot seculorum vaticinijs prænunciatum: & non erunt ultra immi-

nusi fame super terram ob inopiam norum omnia, neque per laborem alio opprobrium gentium, ob multitudinem malorum. Ezech. 34. v. 29. Ibi de vides magnum hunc Salvatorem non esse compactatum metallo fabricæ visceribus abdito, sed germen, quod sponte pululat. *Speret terra, & germinet Salvatorem*, ut ad te tibi non esse laborandum in conperiendo, sed sponte sua veniendum te inveniatur, tantus est amor, quem habet, te salvandi, o quam facilitate ab ipso referes quæcumque bona, modò ad illa recipienda accitas, quàm facile germen de terra canit, aequè facile de sinu Virginis colige Salvatorem, modò illi appropriet animo dolente, ut illi mala tua operas, & precibus devotis ijs liberari poteris. *Terra dabit germen suum*, quod est Christus JESUS, & erunt tui populi in terra sua absque timore hostium infernalium: & scient, quia est Dominus, cum contrivero catenas peccatorum, quale est peccatum, & erunt tui manu imperantium sibi, quales sunt appetitus inordinati. Ezech.

34. v. 27.

XXI.

S. Thomas Apostolus.

Beati, qui non viderunt, & crediderunt. Joan. 20. v. 19.

1. Considera Beatitudinem esse instar centri; in eo cordis desideria quiescunt. Unde non capies, cur à Christo hic beatus dicatur, qui cre-

dit, & non, qui videt. quippe quò
quis magis credit, eò etiam magis vi-
dere desiderat, quod credit (juxta il-
lud: *Abraham desideravit, ut videret
diem meum*) atque adeò non est
quietus. quietus est, qui hoc videt,
quod credendo videre desiderabat:
tunc enim desiderium vertitur in gau-
dium (juxta illud ejusdem Abrahæ.
Vidit, & gavisus est. Jo. 8. v. 56.) &
ideo, qui videt, beatus est, non qui
credit. Sed meminisse oportet dupli-
cem esse beatitudinem, prout jam aliàs
est dictum: Unam in re, alteram in
spe, unam in fructu, alteram in flore,
unam perfectam, alteram imperfec-
tam. atque idcirco, qui credit, non
est sanè beatus in re, quia nondum vi-
det, quod credit. Sed est saltem bea-
tus in spe, quia, dum credit, se ad vi-
dendum disponit, uti Abrahamo con-
tingit. Beatus in re est, qui illud videt:
*Beati oculi, qui vident, quæ vos vide-
tis.* Luc. 10. at ista beatitudo nobis in
vitam alteram servatur, ubi fructus
maturefcunt. In præfenti, ubi flores
tantummodo pululant, oportet esse
contentos illà in spe, quæ, licet imper-
fecta, beatitudo vocatur, quia bonum
magna certitudine speratum, jamjam
quasi media ex parte possidetur. an ne-
scis Apostolum tribuere spei etiam
gaudium, quod est proprium boni præ-
sentis? *Spe gaudentes.* Rom. 12. v. 12.
& quare tribuit? quia spes verè cre-
dentis adeò certa est, ut, si non ipsum
Paradisum, saltem ejus afferat prægus-
tum. En igitur rationem, ob quam
Christus dixit: *Beati, qui non vide-*

runt, & crediderunt. Ratio est, quia
vitiò est proprium præmium respon-
dens fidei. Quis ergo magis pollice-
ri sibi visionem potest, nisi qui magis
credit, si quidem credat, ut oportet?
Dicitur: *Beati, qui non viderunt, &
crediderunt;* sicut dicitur: *Beati pau-
pera, Beati mitis, Beati misericordes,
Beati, qui lugent* ob certitudinem, quam
omnes habent præmij respondentis
tantis virtutibus, si in ijs exercendis
constantes fuerint.

2. Considera, si beatitudo propria
hujus vitæ non est videre, sed credere,
te fortè existimaturum, melius tibi
fore, si non admodum scire satagas,
quàm rectum sit, quod credis, quàm
bonum, quàm pulchrum, quàm di-
gnum credi, sed cæco modo illud cre-
das, nec expendas, aut penetres, quasi,
quidquid accedit ad visionem, dema-
tur fidei. Quid? an putas alios Dei
servos non perinde intellexisse, beati-
tudinem propriam hujus vitæ non esse
videre sed credere? & tamen omnes,
vel quasi omnes pro viribus labora-
runt, ut probè caperent, quod crede-
bant. *Servus tuus sum ego, da mihi in-
tellectum, ut sciam testimonia tua.* Ps.
118. v. 125. non solum *ut credam, sed
ut sciam.* Si discursus tuus conclu-
deret, oporteret ad augendum fide-
lium meritum nihil relinquere in Ec-
clesia nisi Ignorantiam & fidem. &
tamen quid aliud cuperent rebelles ej-
us semper debellati, & everfi, à quo?
à fide. ita quidem, sed à Fide juncta
Scientiæ. Interim cogitare oportet,
cui dixerit Christus: *Beati, qui non
vide-*

Fff fff 3

vide-

viderunt, & crediderunt. Dixit hoc Thomæ incredulo. Aliud est querere rationes, ut credas; & aliud est credere, & quia credis, querere etiam rationes cognoscendi, quàm sit rectum, quàm bonum, quàm pulchrum, & semper creditu magis dignum id, quod credis. Primum est, quod Christus in Thoma damnavit, atque adeò in ceteris omnibus, qui nolunt credere, nisi videant. *Nisi videro, non credam.* Alterum est, quod semper fecerunt quasi omnes Dei servi. Isti certatim quaesierunt rationes probandi veritates à se creditas, easdem declarandi, & quasi aurum ad lapidem Lydium explorandi. sed id non fecerunt fidei defectu. fecerunt amore fidei. & sic te quoque agere oportet in statu tuo, & precari Deum, ut etiam te in oratione dignum reddat illo vivo lumine, quod è vultu ipsius emicat. *Faciem tuam illuminata super servum tuum, & doce me Iustificaciones tuas.* Pl. 118. v. 135. Proinde Fidei responder donū Intellectūs, ut, quisquis credit, etiam intelligere satagat, quantum par est.

3. Considera, fraudem esse dæmonis, cum tibi persuadere nititur tot rationes imminuere meritum fidei. minuerent meritum, si pro rationum magnitudine iam plus iam minus crederes. sed credendum semper *super omnia*, ut qui Deo credis; hoc est, ita credendum, ut non minus credas, si omnes tuæ rationes obscurentur, & te destituant in tenebris. *Vespere, & mane, & meridie narrabo pari scilicet modo, & annuntiabo.* Narrabo, quanta

fecit. Dem anima mea: accendit, quanta promissit. Pl. 54. v. 18. Certe an forte aliquid deceffit fidei Magi Gregorij, Ambrosij, Augustini, & aliorum Ecclesie Doctorum ob insignite lumen, quo erant præditi? aut plurimum accessit. quia quisquis bene intelligit, quod credit, paratū aptus est, ut id magis amet. Itaque fides ex una parte minus habet mentis, ex alia plus habet. minus habet ob facilitatem, plus habet ob amorem. in autem ignoras tunc fidei esse mentem, quando major est Charitas, quæ, ut ita dicam, vitam illi in seipso. ut autem ista magis effervere, quoniam claritatem luminis? *Domine laus tua, & ambulemus in lumine Domini.* Ita. 2. v. 5. Noli igitur abire veritas, quibus Christus allocutus est Thoma: *Beati, qui non viderunt, & crediderunt,* ut eum condemnes, qui in caritate non contentus credere, querit intelligere: Christus enim non contra hoc ea direxit, inò istis potius patrocinatur illa: *Beati oculis, qui viderunt, quæ vos videris.* An majorem in terra beatitudinem reperias, quàm esse tandem beatis Cœlitibus, qui tantum viderunt? *Beati sumus Israel, quia que Deus placent, manifesta sunt nobis.* Mat. 13. v. 12. Itaque si Deus tibi neget hoc genus beatitudinis quasi in re, illa tibi omnino sufficiat, quæ est solum in seipso, æternam concedat, gratias illi age.

4. Considera, Deum optime nosse, quid tibi magis conveniat. Ideo si in statu tuo capax non sis intelligendi, quod credis, ratione obscuritatis, in

qua solet versari mens tua, sive ob ignorantiam, sive ob infirmitatem, sive quia Deus ad experimentum virtutis te vult esse in tenebris; tunc applicare tibi debes hanc sententiam: *Beati, qui non viderunt, & crediderunt, quasi tota ad te pertineat.* Istud est summum beneficium à Deo nobis concessum. voluit, ut fides, quam exigit à nobis, consistat in assensu, non in cognitione veritatum, quas revelavit. si in cognitione consisteret, quid agerent tot Christiani, quibus neque media, nec capacitas, nec tempus suppetunt eam consequendi? satis est, quòd, qui non intelligit, mentem suam in eo figat, quòd crediderunt tot sancti Doctores, qui eas intellexerunt. & aliud Dominus non requirit. *Boves arabant, & Asina pascabantur juxta eos.* Job. 1. v. 14. Itaque ad tuam demissionem hæc ipsa verba tibi applicans cogita, si doctorum est, continuò colere tantis laboribus agrum Ecclesie, eumque perfringere, sulcare, & aptum reddere sementi recipienda, quam deinde Dens spargit in cordibus, tibi satis fore, si ab ipsis non recedas in intentione, quantumvis eo tempore, quo illi tantopere laborant, tu quiescas. numquid ingens est emolumentum tuum, quòd Deus à te solum exigit, ut credas, quòd capere

non potes? Cùm ergo tentatione fidei te dæmon infestat, representans difficultatem mysteriorum, quibus præbes assensum, ad ejus probrum mox dicas: *Beati, qui non viderunt, & crediderunt.* & hac ratione illum fugaveris, quid: quòd ob hoc ipsum tantò libentius oporteat credere, quòd Deus dicit, quia non intelligis. *Ecce Deus magnus vincens scientiam nostram.* Job. 36. v. 26. & quamnam esset singularis prærogativa Dei, si eius Potentia, Scientia, Sapientia, Providentia in gubernando Universo humanam capacitatem non transcenderet? Ut credas Deum esse authorem fidei Christianæ, tot habes jam signa, ut, si ad ea attendas, non nisi stultissimè dubitare possis. Noli ergo querere aliud. solum attende, ut credas. non hoc dico, ne crebrò etiam attendas ad ejusmodi signa. attende sanè, sed non sint ea tibi argumenta credendi, potius sint argumenta miserandi cæcitatem eorum, qui non credunt. & numquid isti sunt revera miserissimi? semper habent in conspectu Civitatem salutis *super montem positam.* Matt. 5. v. 14. & tamen non pudet eos circumire, & nunc hunc, nunc illum interrogare, ubi sit eam reperire. Multi dicunt: *quis ostendit nobis bona?* Pf.

4. v. 6.

